

SOLITAIRE BOMEN EN LAANBOMEN

PLANTINSTRUCTIE

Solitaire bomen zijn, in tegenstelling tot bomen die in een bos staan, in staat zich volledig vrij groeiend te ontwikkelen met een natuurlijke kroonvorm en zijn daarom kenmerkende elementen in het landschap.

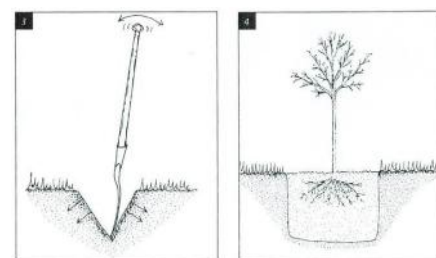
Plantinstructie

1. Het aanplanten van een boom kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor een laanboom met een minimale omtrek van 10-12 cm.
3. Indien u niet direct alle bomen kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.
4. Houd rekening met het ruimtebeslag van een volwassen boom. De kruin van een volgroeide boom kan, afhankelijk van de soort al snel een kroon ontwikkelen van 10 meter breed. Plant daarom een solitaire boom niet te dicht bij een woonhuis, bedrijfsgebouwen of reeds aanwezige beplantingen. Hanteer bij laanbomen een tussenruimte van 5 tot 8 meter.
5. Voor het aanplanten is een ruim plantgat noodzakelijk waarin de wortels zich wijd kunnen uitspreiden. Het plantgat dient daarom ongeveer een afmeting te hebben van 50x50x50 cm groot. Spit na het graven de bodem van het plantgat los. **Pas op voor kabels en leidingen!**
6. Plaats vervolgens een boompaal van onbehandeld hout in het gat op min. 75 cm diepte (maat 250 cm lengte bij 8 cm doorsnede), op ongeveer 15 cm van het midden van het plantgat, aan de kant van de heersende windrichting (dit is meestal het zuidwesten).
7. Plant vervolgens de boom in het plantgat. Het kleurverschil tussen de wortels en de stam geeft de plantdiepte aan welke op de kwekerij is toegepast. Deze diepte moet ook op de definitieve plaats worden aangehouden. Zorg dat de wortels uitgespreid kunnen liggen. U kunt nu het plantgat dichtgooien met grond tot u de wortels zijn bedekt. Pas indien nodig bodemverbetering toe door bijvoorbeeld potgrond te mengen met de grond uit het plantgat. **(gebruik een beperkte hoeveelheid compost in verband met verbranding van de jonge wortels. Maximaal 1 emmertje per boom en goed mengen met de grond).**
8. Als de boompaal stevig staat strooit u een deel van de grond, eventueel vermengd met compost, in het plantgat. Tijdens het dichtgooien dient u de boom enige keren heen en weer te schudden, zodat de grond goed bij de wortels komt. Trap tijdens het vullen de grond licht aan en zorg ervoor dat de boom recht staat en dat de afstand tussen de boomstam en de boompaal een voetbreedte (10-15 cm) bedraagt. Gooi halverwege het vullen een emmer water in het plantgat zodat de aarde beter om de wortels aansluit.
9. Bevestig de boomband met een 8 vorm of een boomblok om de boom aan de paal. Niet halverwege de paal maar altijd BOVENAAN. Zo wordt er weer voorkomen dat de bast gaat schuren tegen de paal. Bind de boom niet te strak aan. Als de boom is geplant, houd dan grond rondom de stam vrij van gras en onkruid; zo kan er voldoende lucht en vocht bij de wortels komen.

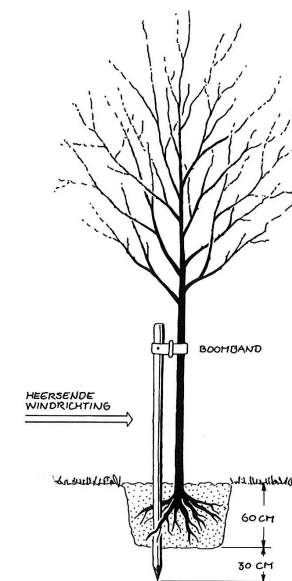
Plant de bomen en struiken NIET TE DIEP! In de praktijk komen de **bovenste wortels ongeveer 5 cm tot 10 cm onder de grond** te zitten (niet dieper!).

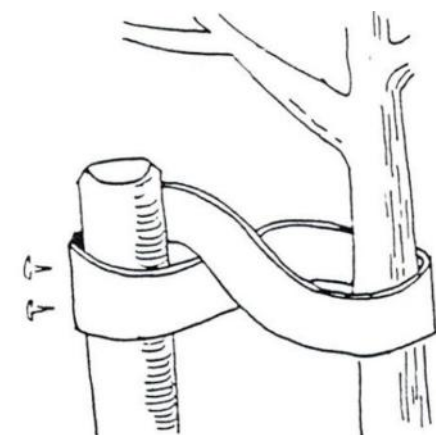
Solitaire boom in voortuin die helemaal kan uitgroeien en duidelijke sierfunctie heeft.

Voorbeeld maken van plantgat. Links is fout, rechts is goed.

Plaatsing boompaal ten opzichte van overheersende windrichting.

Voorbeeld juiste bevestiging boomband.

Na de aanplant

1. Plaats een afrastering op 2 meter afstand van de boom, om de nieuwe aanplant tegen vraat door vee te beschermen.
2. Geef de jonge aanplant, indien mogelijk, met name de eerste 2 jaar na aanplant voldoende water in droge perioden. Ga uit van 2 emmers per boom. Kan meer afhankelijk van standplaats, temperatuur, soort en grondsoort. Vochtig houden is belangrijk, maar niet drijfnaat.
3. Onderhoud de plantspiegel de eerste jaren na aanplant. Het is raadzaam de plantspiegel de eerste twee tot drie jaar min of meer vrij van diepwortelende grassen en kruiden te houden. Een plantspiegel van een solitaire boom is ongeveer 0,5-1 m in diameter.

Solitaire bomen

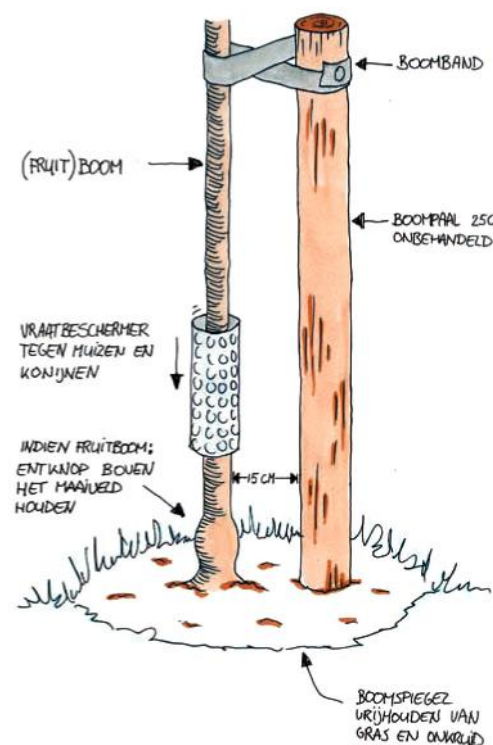
- Een solitaire boom die voldoende ruimte heeft, hoeft in principe niet te worden gesnoeid. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten *zuigers*, schurende takken en dood hout te verwijderen. Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van haagbeuk, walnoot, wilde paardenkastanje, esdoorn en berk. Deze soorten kunt u het beste snoeien in de periode september-begin januari in verband met sapuittreding of *bloeden*.
- In de kroon van de boom moet eigenlijk alleen gesnoeid worden wanneer er sprake is van *dubbele koppen*, *plakoksels* of andere verschijnselen die later tot overlast (bv. takbreuk) zouden kunnen leiden. Belangrijk is de boom 1 x per jaar te controleren.
- De boom eventueel *opkronen*, daarbij gaat het om de onderste takken van de boom te verwijderen. Met als doel om het grasmaaien onder de boom te vergemakkelijken. Snoei niet automatisch alle bomen op, als daar geen reden voor is. Het is vaak mooier wanneer een solitaire boom in het gazon ook laag aan de stam takken heeft. Wilt u de boom opkronen dan het liefst gelijk na aanplant. Op tijd de takken verwijderen voorkomt grote wonden. Zaag, vanaf de stam bekeken, direct achter het einde van de takkraag. Maak geen onnodig grote wondvlakken.

N.B. Boompalen zijn meestal twee groeiseizoenen noodzakelijk om de jonge boom te ondersteunen. Daarna is de boom in de regel voldoende geworteld en kunnen de boompalen en boomband worden verwijderd.

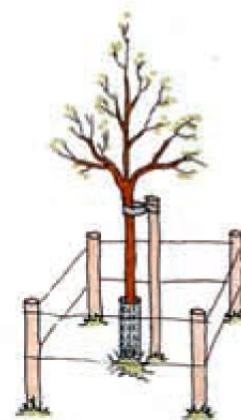
Laanbomen

- De boom eventueel opkronen, de onderste takken kunnen verwijderd worden, om het grasmaaien onder de boom te vergemakkelijken. Wacht met het opsnoeien van een boom (bv omdat er landbouwverkeer onder door moet) niet tot dat de zijtakken dik zijn. Dit geeft grote wonden en misschien als reactie ziektes of zwammen. Zaag, vanaf de stam bekeken, direct achter het einde van de takkraag. Maak geen onnodig grote wondvlakken.
- Controle 1 x per jaar op *dubbele koppen*, *zuigers*, gebroken takken, *plakoksels*, beschadigingen, boompaal en band.

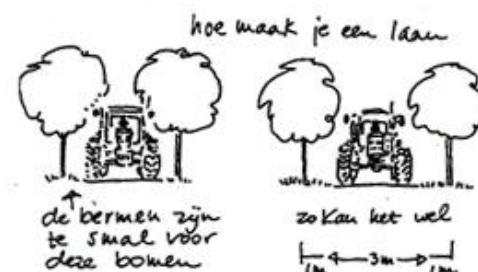
N.B. Boompalen zijn meestal twee groeiseizoenen noodzakelijk om de jonge boom te ondersteunen. Daarna is de boom in de regel voldoende geworteld en kunnen de boompalen en boomband worden verwijderd.

Aanbrengen vraatbeschermer.

Voorbeeld van aanbrengen afrastering op afstand om vraat door vee onmogelijk te maken.

Doorsnede van aanplant laan met bomen. Houd bij aanplant rekening met het formaat van een volwassen boom. (© Het Oversticht, 2004)